

KOŠICE
SELF-GOVERNING
REGION

Kassa
régió
turizmus

GÖMÖR

www.kosiceregion.travel

Kéznél az inspiráció

Fedezze fel a Kassai régió csodálatos helyeit az alkalmazásunk segítségével! Tudta, hogy Kassáról akár 18 UNESCO világörökségi helyszín is elérhető 100 percnyi autózással?

KERESD AZ INSPIRÁCIÓT

TERVEZD MEG AZ UTAZÁST

ÉLVEZD AZ ELŐNYÖKET

TÖLTSD LE INGYEN

REGIONÁLIS INFORMÁCIÓS PONT

Fő utca 48 | Kassa | Szlovákia

www.kosiceregion.travel

infobod@kosiceregion.travel

+421 904 170 081

térképek

emléktárgyak

kirándulások

városnézés

Az imrikfalvi víztározó (Palcmanšká Maša)

GÖMÖR

Egyedi természeti képződmények, gazdag bányászmuúlt, műszaki emlékek, autentikus kézműves termékek, izletes gasztronómiai különlegességek – mindez megspékelve az újabb és újabb titkok feltárására irányuló olthatatlan szomjijal/vágygal. Ez Gömör, a zöld régió, amely a föld felett és alatt is rengeteg kincset rejt. A régió tüdeje kétségtelenül a Szlovák-karszt Nemzeti Park, számos síkságával, sűrű erdeivel, földalatti barlangjaival, szik-

laormaival és még feltáratlan zegzugaival. A szunnyadó műszaki emlékek elgondolkodtatják az embert, milyen fejlett volt a világ már akkoriban is.

Élvezze végre a jól megérdemelt pihenést, keresse fel a Rozsnó (Rožňava) környékét átszövő túraútvonalakat és a közelükben megbúvó hangulatos falvakat. Fedezze fel a gömöri régió autentikus világát!

Rozsný (Rožňava) 6

- ♦ A Pozsálló (Skalisko) és Csucsom (Čučma) község 9

Az Andrásy család nyomában 10

- ♦ Krasznahorka vára (hrad Krásna Hôrka) 10
- ♦ Az Andrásy család mauzóleuma 11
- ♦ Az Andrásy-képtár 12
- ♦ A betléri (Betliar) kastély 13
- ♦ Dernő (Drnava) 14
- ♦ A kiskovácsvágási (Kováčová) vízimalom 15

Gömör varázslatos falvai 16

- ♦ A lucskai (Lúčka) huszita templom 16
- ♦ Tornagörgő (Hrhov) 16
- ♦ Turistaút Derenk romfaluba 17
- ♦ Szádvár vára 18
- ♦ Körtvélyes (Hrušov) 18
- ♦ Jablonca (Silická Jablonica) 19
- ♦ Berdárka (Brdárka) 19

Szlovák-karszt Nemzeti Park 21

- ♦ A Várhosszúréti Buzgó-barlang (Krasnohorská jaskyňa) 21
- ♦ A Gombaszögi barlang (Gombasecká jaskyňa) 22
- ♦ A Domica barlang 22
- ♦ A Martonházi-aragonitbarlang (Ochtinská aragonitová jaskyňa) 23
- ♦ A Berzétei-sziklák (Brzotínske skaly) 23
- ♦ A Szilicei-fennsík (Silická planina) 24
- ♦ Pelsőci-fennsík (Plešivecká planina) 26
- ♦ A Konyár-fennsík (Planina Koniar) 26
- ♦ A Murány-áttörés (Prielom Muráňa) 27

Mesterségek és hagyományok 28

- ♦ Szádalmás (Jablonov nad Turňou) 28
- ♦ Várhosszúréti (Krasnohorská Dlhá Lúka) 29
- ♦ Veszverés (Gemerská Poloma) 30
- ♦ Jajnekem kézműves sörfözde 30
- ♦ Sajóréde (Rejdová) 31

Agroturizmus 31

- ♦ A Berzétei lovastanya (Konský dvor v Brzotíne) 31
- ♦ A Wattani Minifarm Rozsnýorudnán (Rudná) 31

A Szlovák-karszt kerékpársztráda (Cyklomagistrála Slovenský kras) 33**Szunnyadó műszaki emlékek 34**

- ♦ A Károly kohó 34
- ♦ Az Etelka kohó 35
- ♦ A grófi jégverem Oláhpatakon (Vlachovo) 36
- ♦ A Serényi-kút 37
- ♦ Nagyszabos (Slavošovce) és a Nagyszabosi-alagút (Slavošovský tunel) 38

A Gótikus út 39

- ♦ A gecefalvi (Kocofovce) evangélikus templom 40
- ♦ A martonházi (Ochtiná) evangélikus templom 40
- ♦ A csetneki (Štítnik) evangélikus templom 41
- ♦ A pelsőci (Plešivec) református templom 42

A Szlovák Paradicsom déli része 43

- ♦ Az Imrikfalvi-víztározó (Palcmanská Maša) 44
- ♦ A Dobsinai-jégbarlang (Dobšinská ľadová jaskyňa) 44
- ♦ Farm az Éles-szikla lábánál (Ranch pod Ostrou Skalou) 45
- ♦ Dobsina (Dobšiná) 46
- ♦ A Garamfő (Telgárt) melletti „Chmarošský viadukt” völgyhíd 47
- ♦ Depot Café 47

Síközpontok 48

- ♦ A szepespataki (Hnilčík) Mraznica síközpont 48
- ♦ A „Grajnár” sífutóközpont 48
- ♦ A „Ski Mlynky Gugel” síközpont 48
- ♦ A „Mlynky – Biele Vody” (Iglóféhérvíz) Síközpont 49
- ♦ A Dobsinai-jégbarlang melletti sífutóközpont 49
- ♦ A felsősajói (Vyšná Slaná) „Július” szabadidő- és síközpont 49

Rozsnyó városa

ROZSNYÓ

Fedezze fel Felső-Gömör központját, a várost, amelynek gazdag múltja elsősorban az arany-, ezüst-, réz-, majd később a vasérc jövedelmező bányászatával fonódott össze, és amely a többi bányavárossal együtt nagyban hozzájárult az európai ipar fejlődéséhez.

A város középkori magja szinte sértetlenül fennmaradt. Egy négyzet alakú, kétszintes polgárházakkal szegélyezett tér képezi.

A Bányászok terének meghatározó épülete az 1643 és 1654 között épült, 36,5 méter magas **Órtorony**. Az építmény fontos szerepet játszott a török hódítások idején. Még ma is csodálatos kilátást kínál a Rozsnyói-medencére. A torony déli oldalán olvashatók az építető bírók nevei, itt látható a város címere és a legendás toronyóra is, amely a múltban a Magyar Királyság legpontosabb

órája volt. A torony falába fúródott, kőből készült török ágyugolyó a vészterhes múlt mementója.

A **Szűz Mária mennybevétele templom**ban megcsodálhatjuk a **Rozsnyói Metercia** festményt, amely késő gótikus stílusban ábrázolja Szent Annát harmadmagával. Az egyedülálló jeleneten Szent Anna lányával, Szűz Máriával és unokájával, Jézussal látható, amint egy bükkfa árnyékában nyugalommal pihennek. A fa koronájában angyalok zenélnék, a háttérben pedig bányászok dolgoznak. A festmény részletesen ábrázolja a hagyományos bányászati munkákat. Közép-Európában ez az első olyan műalkotás, amely oltár-képen jeleníti meg a bányászatot.

Említtést érdemel még a történelmi városháza, homlokzatán a város címerével; a vincés növények 1866-ban épült kolostora; a Bányászati Kamara és Hivatal egykori épülete; a barokk stílusú Immaculata – Szűz Mária szobor; a ferences templom és kolostor; a püspöki rezidencia, valamint a népszerű Hablawetz Franciska – Andrassy Dénes felesége – szecessziós emlékműve.

A helyi Turisztikai Információs Iroda szervez vezetett városnéző túrákat, ill. szervezésében az Órtorony is megtekinthető.

Természetesen nem szabad megfeledkeznünk a város bányászati és kohászati múltjáról sem, amelyet a Rozsnyói Bányászati Múzeum több állandó kiállításának köszönhetően ismerhetünk meg. A **Sentinel Élménközpont** valós képet nyújt a bányászok munkájáról és életéről. Megtekinthető benne például a világ harmadik legrégebbi gőzhengere. Nemrégiben egy új programmal bővült az élménközpont kínálata, egy kis bányászvonattal az Alexander-tárna mélyére juthatnak le a látogatók, és ott – a zajos bányagépek mellett – megtapasztalhatják a föld alatti bányászvilág

Rozsnyói Bányászati Múzeum – Sentinel Élménközpont

autentikus nyüzsgését. Az élménközpont területén egy kültéri geológiai kutatóállomás is található, ahol alkotóműhelyeket szerveznek az érdeklődők számára, ill. táborokat vagy előadásokat kínálnak minden korosztály számára.

A bányászathoz hasonlóan a sörfőzés hagyománya is csaknem ezeréves múlttal büszkélkedik Rozsnyón. A város ezt a német bányamestereknek köszönheti, ők hozták a gömöri régióba a sörgyártás mesterségét.

Bányászati Múzeum – Történelmi kiállítás

A Kaltenecker Sörfőzde

Az 1997-ben alapított **Kaltenecker Sörfőzde** szintén erre a hagyományra épít. A sört kizárólag minőségi alapanyagokból és hagyományos receptek szerint készítik, mégis színes termékpalettával rendelkeznek. Mivel a sörfőző mesterek szívesen

kísérleteznek, a szokványos világos sörok mellett számos különlegességet is kínálnak. A Kaltenecker Sörfőzde összesen több mint 30-féle sört készít, és évente legalább négy alkalommal szezonális kedvencekkel is bővíti a kínálatot. Ez a sörfőzde Szlovákia leggyakrabban díjazott sörfőzdéje, sörkülönlegességeit pedig világszerte, számos sörfesztiválon díjazták már. A sörök igazi szerelmeseit már meggyőzték, engedjen Ön is a kísértésnek.

- tikroznava.sk
- banmuz.sk
- kaltenecker.sk

Kaltenecker-sörök

A Pozsálló

A Pozsálló és Csucsom község

A Pozsállóra (1293 m) a Rozsnyói-hegység egyik legikonikusabb csúcsára több községből kiindulva is feljuthatunk. Ezek egyike a Rozsnyó közelében lévő **Csucsom bányászfalu**, ahol rátérhetünk a zöld túraútvonalra. A túraútvonal végére érve elének táru a masszív hegygerinc és a törpefenyővel tarkított hegyi rétek lenyűgöző látványa, a **Volovec** menedékháznál kezdődő legmeredekebb szakaszon túljutva pedig az itt elterülő lila áfonya- és csarabszönyegekben gyönyörködhetünk. A hegy csúcsa egy körülbelül 10 méter magas sziklasirt, amely a növényzet szintje fölé magasodik, és egyedi kilátást nyújt

a környező vidékre. Kedvező időjárás esetén ellátni a szomszédos Sztolicára, a Csörgőre, a Magas- és az Alacsony-Tátrára, a Lőcsei-hegységre, a Szepesi-Magurára, a lengyelországi Szandeci-Beszkidék, a Szalán-ci-hegység déli része, a Szlovák-karszt, valamint a magyarországi Bükkre és a Mátrára. A hegygerincen halad át az E8-as piros, a Szlovák Nemzeti Felkelés Hőseinek Útja néven is ismert túraútvonal. Innen alig 700 méternyire, északnyugatra található egy másik csúcs, az **Ökörhegy** (1284 m). A Pozsállóra Betlérből (Betliar) vagy Henclófalvából (Henclová) kiindulva is fel lehet jutni.

Chata Volovec menedékház

Csucsom községben, a Pozsállóra vezető zöld jelzéssel párhuzamosan, egy bányászattörténeti **tanösvény** is található. A csucsoni tárna bejárata fölötti domb autentikus háttérként szerepel a híres Mettercia festményen (1513). A festmény ma a rozsnyói Szűz Mária mennybemenetele templomban található. Figyelemre méltó a Kresanica tárna is.

- obeccucma.sk

Krasznahorka vára

AZ ANDRÁSSY CSALÁD NYOMÁBAN

Pillantson be térségünk egyik legjelentősebb családjának életébe, amelynek tagjai kitörölhetetlen nyomot hagytak történelmünkben, és nevük egyet jelentett a fellendüléssel, az innovációval, a haladással, de a kalandvágygal és az önzetlenséggel is. Lépjen Ön is a XIX. századi Európa arisztokratáinak a nyomdokaiba, és ismerje meg az Andrássy család életét.

Krasznahorka vára

Krasznahorka vára még mindig alszik. A 2012-es sajnálatos tűzvész után készült fotókon már nemcsak maga a megrongálódott kastély tekinthető ikonikusnak, hanem a falai mögül kimagasodó daru. Nem kell azonban kétségbeesni, inkább örüljünk a felújításnak, amely hamarosan véget ér.

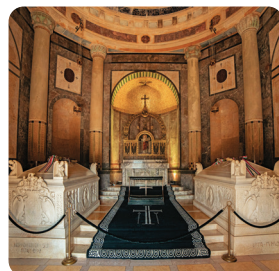

Krasznahorka vára a gömöri régió szerves részét képezi, látványa sok ide látogatótónak szerez örömet. A vár építését a XIV. században a Bebek testvérek kezdeményezték. Igaz, már a XIII. században egy fallal körülvett torony állt a helyén. A vár elhelyezkedése sem véletlen: egykoron fontos kereskedelmi útvonal haladt át ezen a területen. A Bebekék után a vár a királyi udvar igazgatása alá került, majd jöttek az Andrássyak. Nekik köszönhetően vált a vár igazán jelentős nemesi rezidenciává. Elkészült az úgynevezett alsó- és középső vár, ahol számos

A Mauzóleum Krasznahorkaváralján

Az Andrássy család mauzóleuma

Ez aztán igazán egy síron túli szerelem története! A mauzóleumot ugyanis gróf Andrássy Dénes építtette felesége, Franciska halála után, és egyáltalán nem sajnálta a pénzt az építményre. Míg kívülről a két angyal által őrzött sírbolt szerény építménynek tűnik, a belső díszítése pazar. Az ide látogatók csak kapkodja a fejét: nem is tudja, hova nézzen először. A szarkofágok fehér márványból készültek, a falakon látható rózsaszín, feke-

lakó- és reprezentatív helyiséget alakítottak ki. A vár mint múzeum története 1867-ig nyúlik vissza, amikor régi fegyverek és egy páncélzat került kiállításra. Később Andrássy Dénes kibővítette a kiállítást szeretett felesége, Franciska személyes tárgyival. 1996 óta a sok érdeklőséget rejtő vár a Betléri Múzeumhoz tartozik, fenntartója a Szlovák Nemzeti Múzeum Igazgatósága. Egyik érdekessége az Isteni szem festmény, amely a múltban úgy működött – például az esetleges lopások ellen – mint a mai biztonsági kamerák: mindenkit megfigyelt. A várban néhány egyedi basszatkürt is fellelhető volt – ebből a hangszerből az egész világon mindössze nyolc darab maradt fenn, ebből három épp Krasznahorka várában. Figyelemre méltó volt még Franciska grófnő halottaskocsija, valamint a fennmaradt fegyverekből és történelmi bútorközből álló gyűjtemény is. Az azonban, hogy mi minden lett a tűz marta-léka, ill. mi mindenben gyönyörködhetünk még majd, az egyelőre a jövő zenéje.

➤ snm.sk

Az Andrassy-Mauzóleum

te, sárga és vörös márvány a világ különböző országaiból származik. Az oltár és az aranyozott – a beáramló napfény hatására felragyogó – kupola igazi mesterművek. Az épületet méltán tekintik a térség egyik legértékesebb építészeti gyöngyszemének.

A mauzóleum körül egy kis park terül el, ahol a grófi pár hűségese kutyájának, Tascherl tacsónak síremléke áll, rajta a kutyus szobrával és a következő felirattal: „TREUE UM TREUE” (hűség a hűségért) felirattal. Franciska Münchenben halt meg, de földi maradványait halálának második évfordulóján átszállították és ebben a mauzóleumban helyezték örök nyugalomra. Dénes gróft 1913-ban helyezték Franciska mellé, és mindketten itt nyugszanak mind a mai napig.

➤ [snm.sk](#)

Az Andrassy-képtár

Az Andrassy-képtár üvegtetője alatt számos műkincs található. A krasznahorkaváraljai képtárat

Andrassy Dénes, a helyi uradalom egykori tulajdonosa építtette 1908 és 1909 között, értékes képzőművészeti gyűjteményének elhelyezése céljából. Az egyszintes központi épület alaprajza görög keresztet formáz. A kereszt száraiban kisebb helyiségek vannak, a középpontjában pedig az üvegtetővel és üvegből készült kazettás mennyezettel fedett nagy kiállítóterem található. A kiállítótermet 1909-ben nyitották meg az Andrassy Dénes magángyűjteményéből származó német és francia művészek alkotásainak bemutatásával.

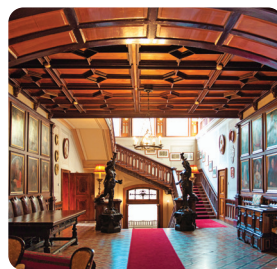
Az épületet később a Rozsnyói Bányászati Múzeum vásárolta meg, és 1990-ben állandó kiállítást rendeztek benne, elsősorban a XVIII. és XIX. századi portréfestészet alkotásaival. Az Andrassy Képtár ma is különféle szezonális kiállítások, ill. társadalmi és kulturális események helyszínéül is szolgál.

➤ [banmuz.sk](#)

A betleri kastély (Betliar)

A betleri kastély

A pazar kastélyt tulajdonosai – a XIX. századi európai arisztokrácia jelentős képviselői –, az Andrassy család tagjai építtették, reprezentatív céllal. Egy korábbi, reneszánsz kastély helyén épült 1881 és 1886 között Andrassy Manó rezidienciájaként, és Szlovákia egyetlen olyan kastélya, amely 1945 után is sikeresen megőrizte a család eredeti berendezését és műgyűjteményeit. A kastély szerencsére megmenekült a kifosztástól, nem építtették át, és gyakorlatilag államosítása óta múzeumként

szolgálja a nagyközönséget. A kastélyban számos kiállítás található: megtekinthetőek a grófi lakosztályok, az egyiptomi tárlat és a ritka vadásztrófeák kiállítása. Az épület Szlovákia egyik legszebb angol- és történelmi kertjében áll, amely 1978-ban felkerült a világ legjelentősebb történelmi kertjeinek listájára. Az ide látogatókra minden fa mögött, minden zugban és szegletben vár valami meglepetés. Ezek egyike az ókori akvaduktokra emlékeztető

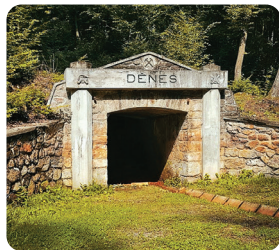
tő, kőfalról aláhulló, római vízesés, de a kertben sétálva megtaláljuk Hermész kútját, a szabadkőművesek pavilonját és több szökőkutat is, amelyek közül a legpompásabb – négylevelű lóherét formázó medencéjével – a kastély előtt áll. A szökőkút domináns szobra a szárnyas Psziché bronzból készült alakja.

➤ [snm.sk](#)

A dernői vasgyár

Dernő

A Dernő kincsei tanösvény egy öt kilométeres, minimális szintemelkedéssel járó útvonalon mutatja be a környék látnivalóit. Az egész éven látogatható tanösvény 6 információs táblája a természetismerettel, a történelemmel, a bányászattal és a természetvédelemmel kapcsolatos információkat tartalmaz. Az ösvény a vasgyártól indul, elvezet az 1950-es években még működő Dénesbánya bejáratáig, majd a falu fölötti egykori vasútvonal nyomvonalán haladva, a Szent Miklós-templom előtti térre érkezik, onnan pedig visszatér a vasgyár műszaki emlékként számontartott épületéhez.

A jelentős vasérclelőhelyeknek köszönhetően Dernő évszázados bányász hagyományokkal rendelkezik. A XVIII. század elején ezeket az Andrassy család vásárolta meg, és az eredeti hámorok helyén kiépítették a Magyar Királyság egykoron – állítólagosan

– legproduktívabb vasgyárát. A vasgyár leghíresebb megrendelője a Pestet Budával összekötő Széchenyi lánchíd lánczemeinek legyártása volt. A minőségi munkáért maga I. Ferenc József császár jutalmazta meg a gyárat, aki annyira elégedett volt a gömői kohászok munkájával, hogy Dernőt egy „kis Pestnek” nevezte. Mindezek ellenére a híres vasgyár fokozatosan hanyatlott, és a 20. század elején pedig bezárták.

A tanösvény elvezet a 2020-as Év Fája verseny győzteséhez is, egy öreg kocsányos tölgyhöz.

Dernő környékét kényelmesen, elektromos kerékpáron is felfedezheti, hiszen a helyi kölcsönzőben bérelhet egyet. Az okos szerkezetnek köszönhetően akár azok is teljesíteni tudják az igényesebb, dombos-dombos, akár 100 km hosszú útvonalakat, akik nem rendelkeznek kimagasló kondícióval.

➤ e-cyklojazda.sk

A kiskovácsvágási vízimalom

A kiskovácsvágási vízimalom

Méreteit és lakosainak számát tekintve Kiskovácsvágása a kisebb falvak közé tartozik, különlegessége azonban szinte mesebeli szépsége és az a vízimalom teszi, amelyet a helyiek és a környékeliek egyaránt nagy becsben tartanak. Valamikor búzát őröltek benne. A ma már múzeumként működő – egykor a krasznahorkai Andrassy család tulajdonában lévő – vízimalomban

megtekinthető az eredeti berendezés, és megtudhatjuk, hogyan is készült a gabonából liszt. Több mint ötven év elteltével a malom felújításra került, ráadásul egy vízkerékkel és egy fából készült vízvezető csatornával is kiegészült. Aki pedig egy kis frissítőre vágyik, az a vízimalom épületében kialakított kellemes kávézóban felfrissülhet.

➤ [Vodný mlyn Kováčová pri Rožňave](#)

A vízimalom beltere

A lucskai huszita templom

GÖMÖR VARÁZSLATOS FALVAI

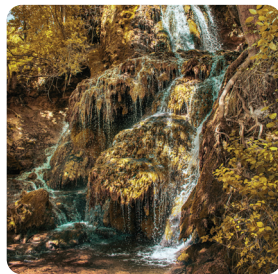
Ne feledkezzünk meg a festői szépségű falvakról sem, amelyek mindegyike egyedi a maga nemében és maga az élő történelem. A fennmaradt hagyományos parasztházak, a legendákkal átszótt kápolnák és az itt található túraútvonalak örömmel töltik el az idelátogatókat.

A lucskai huszita templom

A Lucska határában magasodó domb lenyűgöző kilátást kínál az egész környékre. A legjobb kilátóhely a huszita templomrom kőből épült védőfala. Higgyék el, hogy a kilátás minden évszakban megéri a fáradságot. Az eredetileg korai gótikus stílusban épült templom már a 13. században itt állt. Később elfoglalták a husziták, így ragadt rá a huszita jelző. Az első világháború alatt a templom részben kiégett, és sajnos nem épült már újjá. A templom a második

világháborúban német védelmi állásként szolgált, s ekkor – szó szerint – végzetes csapás érte egy szovjet harcokcsiból. A helynek titokzatos hangulata van, de erről mindenki győződjön meg személyesen...

Tornagörgő (Hrhov)

Tornagörgő község egyedülálló látványossága a község nevét viselő, gyakorlatilag a település közepén, 15 méter magasból alázúduló vízesés. Ez a Szlovák-karszt Nemzeti Park legnagyobb és legnagyobb vízhozamú, mésztufán

kialakult vízesése. A Tornagörgői vízesést a Fej-forrás táplálja. A patak fölött átívelő fahídról pazar kilátás nyílik a sziklákról alázúduló vízre. A fahídra egy díszes faragott kapun át vezet az út, a hídon átérve pedig egy fedett esőbeállóban vagy a patak közelében elhelyezett padokon ülve pihenhetünk meg.

A **tornagörgői halastavak** körül elterülő természetvédelmi terület nagy jelentőséggel bír a madarak fészkelése, vonulása és megfigyelése szempontjából. Egy szlovák-magyar, határon átnyúló együttműködés keretében jött létre a Csodálatos madárvilág határok nélkül c. projekt, amelynek köszönhetően a tavak környékén tanösvény és két megfigyelőtorony is létesült, amelyek nemcsak az ornitológusokat, hanem a nagyközönséget is szolgálják.

A gyakorlottabb túrázóknak ajánljuk a faluból induló sárga túraútvonalat, amely az **Oltárlyuk** nevű kisebb barlanghoz vezet. Innen szintén szép kilátás nyílik a helyi halastavakra. Egy másik, északi irányba vezető sárga ösvény a Szádelői-völgybe vezet.

Derenk romfalva

Látogassunk el a határon túlra is, a magyarországi Derenk romfaluba. A falut a gorálok – a szlovák- lengyel határvidékről származó lakosok – lakták, akik a XVIII. században telepedtek meg a pestisjárvány következtében kihalt faluban. A lengyelek betelepülésnek 1943-ban Horthy Miklós rendelete vetett véget, amely alapján Derenk lakóit kitelepítették. A faluba a Torna patak hídján átkelve, a Szádmás és Körtvélyes között található zöld túraútvonalon juthatunk el. Az államhatárhoz érve, a szlovák oldalon Starý les (Öreg-erdő) csomópontnál csatlakozik a túraútvonal a magyarországi kék jelzéshez.

A tornagörgői halastavak

Szádvár vára

A Magyarországon található Szádvár királyi várát IV. Béla király építtette a XIII. században. Az építkezés oka a tatár fosztogatások elleni védelem volt. A vár az idők során gyakran cserélt gazdát, egyesek hozzájárultak virágzásához, mások inkább ártottak neki, kárt tettek benne. 1686-ban Bécs döntése következtében a várat lerombolták, azóta sem építették újjá. A vár elszigetelt fekvése azonban garantálja az idelátogatóknak, hogy zavartalanul szívhatják magába az ősi hely hangulatát. A Szádalmástól Szádvár várához vezető útvonal hossza 8,3 km, és körülbelül 2 óra alatt teljesíthető.

Körtvélyes

A nyugodt vízfelület és a madár-csicsergés szerelmesei biztosan nem bánják meg, ha ellátogatnak a Körtvélyes mellett elterülő halastavakhoz. Legyen szó egy kel-

lemes sétáról, a vízi madarak megfigyeléséről vagy aktív kikapcsolódásról horgászat közben – nem is kell ennél több egy tökéletes hétvégi délutánhoz. De nem kell feltétlenül hétvégen gondolkodnunk! Bármikor ellátogathatunk ide. Érdekes ellátogatni a falu felett található a Körtvélyesi-erdősztyepp természetvédelmi területre, amely gazdag állat- és növényvilággal rendelkezik. A **Szent Anna-kápolna** – ez a XIV. század első feléből származó egyhajós, gótikus kápolna – a falutól mintegy 3 km-re északnyugatra, egy erdővel és szőlőültetvényekkel körülvett réten található. A kápolna belsejében XV. századi freskók töredékei láthatóak.

A kápolna a bencés szerzetesrendhez tartozott, amely többek között gyümölcs-, zöldség- és szőlőtermesztéssel foglalkozott. A tornai várba is szállítottak bort. A kápolnát a XVIII. század elején részben átépítették, barokk stílusban. Ekkor hozzáépítettek egy félköríves, keleti fekvésű apszist. A kápolnát 2009-ben felújították, és ekkor az épületben két sírt találtak. Helyüket két kereszt jelzi a kápolna padlójában.

A kápolnához még napjainkban is szerveznek záróndoklatokat, mégpedig évente egyszer, Szent Anna ünnepén. A kápolnához a sárga – a Szoroskő-hágóhoz és a Körtvélyesi-barlanghoz vezető – túraútvonalról balra térve, a szőlőskerteken át vezető ösvényen lehet eljutni. A dombról pazar kilátás nyílik a körtvélyesi halastavakra, valamint a Szlovák-karszt Nemzeti Parkot, és a magyarországi Aggteleki Nemzeti

Berdárka

Parkot határoló sziklaszirtekre. Körtvélyes község elején, a Szádalmás felőli bekötőút közelében található egy műemlék, a **Szűz Mária szeplőtelen fogantatása templom**. A templomnak nincs tornya, de mint tipikus gótikus templomnak, az udvarán különálló fa harangtornya van.

📍 **N 48°35.304' E 020°37.122'**

Jablonca

Jabloncán végigsétálva nem lehet nem észrevenni a jellegzetes népies stílusban épült és díszített házakat. A faluból a sárga túraútvonalon tovább sétálva eljutunk a **Sólyom-szikláig**, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a környékre. A szikla nevét viselő természetvédelmi terület gazdag a Szlovák-karsztra jellemző magas sziklaszirtekben. A turistajelzést követve Szilice községbe jutunk.

Berdárka

A festői hegyvidéken megbúvó Berdárka számos kirándulási lehetőséget kínál. Tavasszal a környék fehérbe borul, a lenyűgöző **cseresznyefa-ültetvény** elvarázsolja az idelátogatókat. Ha pedig széles időben járunk erre, úgy fogjuk érezni, a mesebeli Holleányó világába csöppentünk. Ki tudja, hogy az égből vagy a fákról, de virágzirmok ezrei hullanak alá ilyenkor. A tapasztaltabb túrázók a falu fölötti mészkösziklán magasodó kilátóból élvezhetik a nem mindennapi látványt. Ez a kilátó a sárga túrajelzést követve érhető el. A csúcson található a **Vdovčik betyár karosszéke** („Vdovčíkovo kreslo”) nevű sziklaképződmény. Ez egy fotelt vagy trónust formáló sziklaalakzat, amelyen helyet foglalva megcsodálhatjuk

az alattunk elterülő vidéket. A legenda szerint a múltban egy Vdovčík nevű útonálló üldögélt itt, s itt tervezte meg rablótámadásait. Innen folytathatjuk utunkat a **Nagy- és Kis-Radzim** csúcsokra. Kedvező időjárás esetén egész a Magas-Tátra fenséges vonulatáig ellátni.

A községben aktívan tevékenykedik az **Alter Nativa** egyesület, amely a permakultúra, a természetes anyagokhoz való visszatérés, a természettel való kapcsolattartás, a vegyszerek nélküli növénytermesztés és az ősi

iparosmesterségek újjáélesztésének fontosságát hangsúlyozza. Az egyesület gyakorlatias tanfolyamokat, képzéseket és szemináriumokat is szervez ezekben a témákban, és már több hasznos projektet is sikeresen megvalósított. A faluban például már megvalósult több ház felújítása; megépült egy kenyérsütő kemence és egy zöldtetős pavilon; sor került a több ezer, gyönyörűen virágzó cseresznyefa feltérképezésére. A példaértékű természetes kertekbe vezetett túrákon nyerhetünk bepillantást. Így inspirálódhatunk és a saját otthonunkban, kertünkben is megvalósítható ötletek megoldásokat leshetünk el. Amennyiben segíteni szeretné bolygónkat és érdekli a természetközeli életmód, feltétlenül látogasson el Berdárkára.

➤ alter-nativa.sk

A Berdárkai cseresznyés kert

A várhosszúréti Buzgó-barlang

A SZLOVÁK-KARSZT NEMZETI PARK

A természet, akár egy nagyhatalmú varázsló, folyamatosan elvarázsol minket csodálatos munkájával. Különösen érvényes ez a Szlovák-karszt Nemzeti Park esetében, ahol nem lehet betelni a természet féktelen erejének alkotásaival. A Szlovák-karszt a maga 346 négyzetkilométernyi területével Közép-Európa legnagyobb kiterjedésű karszt-fennsíkja, amely mind természeti, mind kultúrtörténeti szempontból rendkívül sokszínű. A Szlovák- és a szomszédságában elterülő magyarországi Aggteleki-karszt barlangjai 1995 óta szerepelnek az UNESCO világörökségi listáján. A karsztképződmények, az egyedülálló barlangok, szakadékok, sziklaszirtek, víznyelők, valamint a változatos állat- és növényvilág minden évben számos turistát vonz ide Szlovákia és a világ minden tájáról.

A várhosszúréti Buzgó-barlang

A gömri régióban szinte minden talpalatnyi föld rejt valamilyen természeti kincset. Ezek egyike a nagyközönség számára is hozzáférhető várhosszúréti Buzgó-barlang. Ez a barlangtúra nem mindennapi élményt nyújt, hiszen itt kizárólag piros barlangkutató overallban, védősisakban, biztosítókötelekkel felszerelve és tapasztalt vezető felügyelete mellett túrázhatunk. A túra garantált adrenalinlöket ad, hisz a túrázóknak fapallókon, létrákon, föld alatti tavakat átívelő kötélpályákon is végig kell haladniuk. Az útvonal a Nagy Szurdokon át vezet az Őriások termébe, ahol a rozsnói barlangászok gigantikus, 34 m magas cseppköve mellett igazán törpének érzi magát az ember. A barlang csak előzetes egyeztetést követően látogatható.

➤ krasnohorska-jaskyna.sk

A Gombaszögi barlang

A Gombaszögi-barlang gyomrában is rejtőznek földalatti kincsek. Európai ritkaságnak számítanak a 2-3 milliméter vastagságú és akár 3 méter hosszúságú, hófehér üvegszálakra emlékeztető szalmacseppkövek. Az egyedi szalmacseppkő-díszítés mennyiségét tekintve a Gombaszögi-barlang egyedülálló a maga nemében a szlovákiai barlangok között. A barlang leglenyűgözőbb helyei a Márványterem és a Hirosima terem. Az előbbit egy 8 m mély kút, az utóbbit egy nukleáris gombafelhőre emlékeztető cseppkőoszlop teszi különlegessé.

➤ ssj.sk

A Gombaszögi-barlang közvetlen szomszédságában található a Gombaszög nevű táborhely. Távol a civilizáció nyugsgésétől ideális hely ez egy igazi családi

kapcsolódáshoz. Van itt egy információs táblákkal ellátott tanösvény, rengeteg hely a gyerekeknek a bolondozásra, padok, egy Bebek-ágyú másolata, egy ivókút és egy nagy családi tűzrakóhely is.

Az eredeti harangláb alapjaira épült kilátótorny – harangláb csodálatos kilátást kínál a környékre és a szlovák karsztvidékre. Aki pedig kíváncsi arra, hogyan nézett ki az egykori – XIV. századi, gótikus stílusban épült, ma már csak romjaiban létező – pálos kolostor, az vethet rá egy pillantást a különleges „múltba néző ablak” segítségével. Ma már egy zipline pályát is létesítettek itt.

A Domic barlang

A Domic barlang a Szlovák-karszt Nemzeti Park legismertebb és leghosszabb barlangja. Különösen ritka régészeti leleteivel, a cseppkőpajzsok és -dobok gazdag előfordulásával, valamint számos denevérfaj jelenlétével hívja fel magára a figyelmet. A Szilicei-fennsík délnyugati peremén, a szlovák-magyar határ közelében található.

A barlang össze van kötve az Ördöglyuk-barlanggal, ill. egységes, mintegy 25 km hosszú barlangrendszer alkot a magyarországi Baradla barlanggal. A Domic

A Domic barlang

ca barlang hossza 5368 m, mélysége 70 m. A barlang jellegzetes képződményei a kaszkádos tavacskák, hagyma alakú függő- és pagodaszerű állócseppkövek. A barlangot 1926-ban fedezték fel, a nagyközönség előtt 1932-ben nyitották meg.

➤ ssj.sk

A Martonházi-aragonitbarlang

A barlang bejárati folyosója a nagyvárosok metróinak végtele mozgólépcsőire emlékeztet, amelyeken keresztül egyre mélyebbre és mélyebbre ereszkedünk a földfelszín alá. Ezen a helyen 104 lépcsőfok vár az idelátogatóra. Az utolsó lépcsőfokon is leereszkedve egy olyan gyönyörűs-

ges világba csöppenünk, amelyet csak a természet képes megteremteni. A Martonházi-aragonitbarlang egyike a világ maroknyi látogatható aragonitbarlangjainak. A benne rejtőző legrégebbi képződmények kora igazán tiszteletreméltó, mintegy 140 ezer évesek.

A barlang legszebb termének a Tejút-termet tartják, ahol a fehér aragonitfűrtök a lámpafényben galaxisunk csillagképeikhez hasonló látványt nyújtanak. A barlang gyalogosan is megközelíthető egy Martonházáról induló tanösvényen. Az ösvény mentén pihenőpadokat, tűzrakóhelyekkel ellátott pavilont, ill. a falu történetét és érdekességeit bemutató információs táblákat találunk.

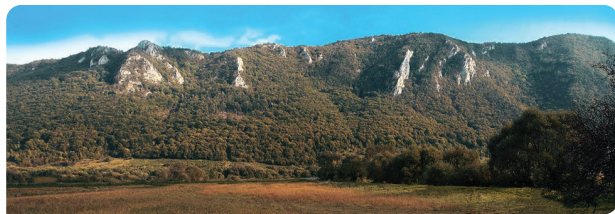
➤ ssj.sk

A Berzétei-sziklák

A Sajó medre fölött, mintegy 600 m tengerszint feletti magasságban, sziklaszirtek magasodnak – a Berzétei-sziklák. 434 ha kiterjedésükkel a Szlovák-karszt Nemzeti Park legnagyobb természetvédelmi területét alkotják. A sziklák

Gombaszög

A Berzétei-sziklák

A Szilicei-fennsík

kellemes, rekreációs turisztikai lehetőségeket és fantasztikus kilátást kínálnak. Az idelátogatók számára elsősorban az érdekes karszt- és sziklaképződmények, ill. a szakadékok lenyűgözőek. Néhány védett növény- és állatfajnak köszönhetően a terület az 5. kategóriába, azaz a legszigorúbban védett területekhez tartozik. Ezen a területen ezért csak a kijelölt ösvényeken szabad tartózkodni. Amennyiben élvezni szeretné a Berzétei-sziclák nyújtotta kilátást, induljon el a Jólész (Jovice) dél-nyugati végében eredő turistaösvényen, ez a legrövidebb (4 km) és leggyorsabb út a sziclákhoz. Az út először a Szilicei-fennsík peremén, meredek emelkedőn vezet, majd – olyan 2 km hosszú szakasz és mintegy 300 m emelkedés után – nagyrészt sík, a karsztvidékre jellemző töbrökkel tarkított terepen haladhatunk. A Lukács-bükkös (Lukáčova bučina) csomópontban álló irányjelző szerint a Berzétei-sziclákat jobbra térve, a zöld jelzésen haladva érhetjük el. A csúcsra érve ellátunk a berzétei halastavakig, Rozsnyó

városáig, az Ökörhegyig, Krasnahorka váráig, sőt még a Királyhegyig is. A Török-csúcsról ellátni egész a Krivánig. A Berzétei-sziclákra Pelsőcrről és Gombaszögrről kiindulva is eljuthatunk. A kilátóhelyeken legyünk óvatosak, hiányoznak a biztonsági korlátok vagy egyéb biztonsági eszközök.

A Szilicei-fennsík

A Szilicei-fennsík sétálva vagy egy hosszabb túrát követően az ember úgy érezheti, beteljesült az álma, hogy feljusson a világ tetejére. Ez egy 153 km² területű mészkőfennsík. Kelet-Szlovákia déli részén húzódik, és hazánk legnagyobb kiterjedésű fennsíkja. A Pelsőci-fennsíktől nyugaton a Sajó mély völgye választja el, s két ország – Szlovákia és Magyarország – területén fekszik. A fennsík nagyrészt erdőtlen. Romantikus legelők és számos karsztos képződmény található itt. A napsütötte Szilicei-fennsík felszíne alatt hűvös barlangok, karszttavak és jégveremek rejtőzködnek. Eddig összesen 17 barlangot és 14 szakadékot fedeztek itt fel.

A Szilicei-jégbarlang bejárata

A Szilicei-jégbarlang

A fennsíkot karmezők, töbrök és változatos, színpompás virágmezők tarkítják. Virít errefelé a sárga írisz, a kökörccsin, a gólyahír és a nefelejcs is.

Ha szeretnénk bejárni a fennsíkot, ajánlatos reggel elindulni Szilicéről, mégpedig a helyi temető mellett álló, vastag falakkal megerősített református templomtól, majd a piros túraútvonalhoz csatlakozni.

A fennsík leghűvösebb helye kétségtelenül a **Szilicei-jégbarlang**. Bár alacsony, mindössze 503 méter magasságban fekszik, mégis egész évben jeges. E jelenségnek köszönhetően ez Európa legalacsonyabban fekvő jégbarlangja. A barlangban kialakult jégverem a mennyezet beomlásával jött létre, amely során feltárult a 91 méter mélységű meredek sziklafal. A barlanghoz ösvény vezet, s a barlang mellett kialakított, biztonsági korlattal ellátott teraszról egész éven betekinthe-tünk a jégverembe, maga a barlang azonban nem látogatható.

A jégbarlangtól már csak egy köpés a **Bába-lyuk**, ez a 46 méter hosszú barlangszakadék, a fiatalabb kőkorszakban élt kiétei kultúra ősi népének kultikus rituáléinak színhelye.

A Szilicei-fennsík délnyugati részén, Gömörhosszúszó (Dlhá Ves) elején érdemes meglátogatni az érdekes és – mindennekelőtt – szokatlan szabadterei **ökomúzeumot**, Helmut Bistika német művész portréival és szobraival. A meglepő alkotások között megtekinthető például a dühös Neptunusz vagy a Föld és a radioaktív hulladék súlya alatt roskadozó Atlasz szobra. Az ökomúzeum az emberi tevékenység egyre súlyosbodó környezeti hatásaira, többek között az óceánok szennyezésére világít rá. A kiállítóter egy

beton járólapokat és építőelemeket gyártó cég telephelyén található. A cég biztosította a szobrok megalkotásához szükséges nyersanyagot.

A Pelsőci-fennsík

A Szlovák-karszt Nemzeti Park 50 km² kiterjedésű mészkőfennsíkjának „kétszintes” felszíne tagolt, peremét hatalmas meredélyek képezik. A fennsík északi részét 852 m magasságban elterülő rétek alkotják. A nagyrészt erdős, lejtős déli rész az 560 méteres tengerszint feletti magasságot éri el. Szyeprétek és egykori legelők váltakoznak itt bozotos, gyér erdőkkel. A Pelsőci-fennsík legmagasabb hegycsúcsai a következők: a Bérc (Štít, 852 m) vagy Bükkös (Bučina), a Farkas-tető (Vlčí štít, 814 m) és a Nagy-hegyes (Ostrý vršok, 775 m). A fennsík északi részén található a **Gencsi-kő** (Gerlašská skala, 752 m) nevű sziklaképződmény.

A síkság gazdag felszíni és felszín alatti karsztképződményekben. Jellegzetessége a fedőüledékes depresszió és karrmező gyakori előfordulása, illetve a zombolyok gyakorisága. Szalóc (Slavec) községtől nyugatra, a Pelsőci-fennsík keleti szélén található a 123 m

mély **Vaddisznós-zsomboly** (Diviacia-priepasť).

Ez Szlovákia egyik legszebb és legfigyelemreméltóbb barlangja. Számos kisebb – környezetvédelmi okok miatt nem látogatható – barlang is található itt. A fennsíkra jelzett túraútvonalak vezetnek Pelsőcrről (kék), Szalócról (sárga), Berzétékörösről (Kružná; sárga), Rekenyújfaluból (Rakovnica; zöld) és Csetnekről (kék).

A Pelsőci-fennsíkot és annak zegzugos részeit – jelöletlen útvonalakon is – felfedezhetjük az EduTrek Slovakia egyesület segítségével, amely a szlovák karsztvidéken szervez vezetett ismeretterjesztő túrákat.

➤ krizomkrasom.sk

A Konyár-fennsík

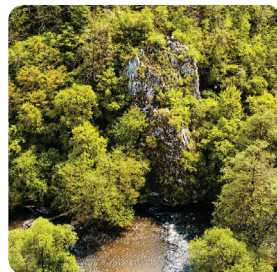
Az egész nemzeti parkra oly jellemző karsztjelenségek még a Szlovák-karszt legkisebb fennsíkján is megfigyelhetők. A Konyár-fennsík a nemzeti park délnyugati részén, Gömörhorka (Gemerská Hôrka) község közelében terül el. A Skalná ruža (Kövírozsa) panziónál kezdődő, a Gömörhorka karsztjelenségei nevet viselő tanösvényen elindulva a Konyár-fennsíkra és annak karrmezővel körülvett kilátóhelyére,

a Horkai-hegy (vrch Hôrka) jutunk. A tanösvényen elhelyezett információs táblák felhívják a figyelmet a különféle karsztképződményekre, barlangokra, zombolyokra és forrásokra. A hely érdekessége, hogy a Konyár-fennsíkon tengeri élőlények fossziliáit találták meg.

➤ naucnechodniky.eu/naucnychodnik-krasove-javy-horky/

➤ krizomkrasom.sk

A Murány-áttörés

Beretke (Bretka) és Melléte (Meliata) községek között kanyarog a Murány folyó, amelynek kanyargós folyása hozzájárul egy egyedülálló élővilág kialakulásához, és egy európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű terület részét képezi. A tanösvény számos geológiai és történelmi érdekességre hívja

fel a figyelmünket. Mindenképp érdemes ellátogatni a szabadon látogatható Peskő- és a Rosszgyári-barlangokba (jaskyňa Peško, Huntianska jaskyňa).

A vízálmom és a régi szögyggyár mellett elhelyezett információs tábla történelmi áttekintést nyújt. Az információs táblák ezekről is bővebben mesélnek.

A Beretkéből induló tanösvény hossza 3,2 km. Zöld jelzéssel van ellátva, s az erre csatlakozó sárga jelzést követve Mellétebe érkezünk. A közelben található az úgynevezett **Mellétei szelvény** (Meliatsky profil), amely élénk tárja Szlovákia geológiai fejlődését. A fokozatos erózió következtében 4 m magas sziklaképződmények táruáltak fel, s ezeknek köszönhetően a geológusok bizonyítani tudták a mélytengeri üledékek előfordulását Szlovákia területén. A Mellétei szelvényt 1989-ben természeti emlékké nyilvánították, és a terület a Szlovák-karszt Nemzeti Park igazgatása alá tartozik.

➤ npmuranskaplanina.soprsr.sk

➤ naucnechodniky.eu/naucnychodnik-prielom-murana/

A Peskő-barlang karsztalagútja

Granarium – Szádmalmás

MESTERSÉGEK ÉS HAGYOMÁNYOK

A gömöri iparosok keze alatt mindig is égett a munka. Munkájuk eredményeként hasznos háztartási eszközök, de szemet és lelket gyönyörködtető műtárgyak is születtek. Ez mindmáig így van. A hagyományokhoz és elődeink mesterségeihez való visszatérés eredményeként születtek meg a különféle kézműves rendezvények és egyesületek, újjáéledt számos hagyományos gyártási eljárás vagy akár recept. A hagyományok folytatása és a kézműves munka napjainkban is rendkívül értékes. Egy-egy kézműves alkotás gyakran a határon túl is sikeresen képviseli Szlovákiát.

donát képezte. A természetben – terményben – törlesztett tizedeket tárolták itt. A mára alaposan, a modern kor kívánalmai szerint felújított épület sikeresen megőrizte a hely szellemét, sajátos szellemiségét.

A Granarium épülete – többek között néhány eredeti, fából készült épületszerkezeti elemének, például az apró ablakainak köszönhetően – egyedi szálláshelyet kínál az ide látogatóknak. A környéket áthatja a vidéki romantika szellemisége, nem véletlen tehát, hogy a környéket a „szlovákiai Toszkána” néven is emlegetik. A hely vonzerejét növeli a kitűnő konyha és a tény, hogy a remek helyi fogások hagyományos módon, kültéri kemencékben készülnek. Ez az elkészítési mód ugyan időigényesebb, de megéri a várakozást. Az eredmény ugyanis igazi, az összes érzéket elkábító kulináris élvezet.

➔ granarium.sk

Szádmalmás

A szádmalmási Granarium (magtár és borospince) műemlék, egykor a grófi Eszterházy család tulaj-

Várhosszúrét

A gömöri térség érdekességei után kutatva Várhosszúrétre – szó szerint egy fedél alatt – megtalálhatjuk a térség jellegzetes kézműves mesterségeit. Nagy György helyi fafaragó és barátai összefogásából ugyanis megszületett a Gömöri Kézművesek Társulása. A társulás napjainkban már több mint száz taggal rendelkezik, s vannak köztük fazekasok, keramikusok, fafaragók, kovácsok, kádárok, kosárfonók, harangöntők és csipkeverők is. A helyi Kézművesházban nemcsak az egyes mesterek termékeinek kiállítása tekinthető meg, hanem a mesterek útmutatásait követve mindenki készíthet egy-egy saját alkotást. A Gömöri Kézművesek Társulás tevékenységének csúcspontját az immár hagyományosan évente megrendezésre kerülő Gömöri Kézműves Vásár jelenti. Amennyiben ellátogatunk Vár-

hosszúrétre, máris támogatjuk a társulás erőfeszítéseit, amelyek célja a hagyományos mesterségek megőrzését célzó bemutatók és műhelymunkák megvalósítása, ill. a Szilicei-fennsík turisztikai vonzerejének növelése.

A faluban egy, a Várhosszúrét Buzgó-barlanghoz vezető tanösvényt is találunk, amely a Szlovák Karszt barlangjai – természeti világörökség címet viseli. Útközben megfigyelhetjük a Buzgó-patakon kialakult mésztufa gátakat és tavacsákat. Az ösvény egy zarándokhely, a Szűz Mária-kápolna mellett is elhalad. Derűs időjárás esetében érdemes megnézni a Várhosszúrétől a Leány-kőre (Dievčenská skala) vezető túrát. A fáradozásért járó jól megérdemelt jutalom a szemet gyönyörködtető kilátás lesz, hisz szemünk elé tárul a Rozsnyói-medence (Rožňavská kotlina) teljes területe, a Pelsőci-fennsík, a Rozsnyói-hegység (Volvóské vrchy), a Rőcei-hegység (Revúcka vrchovina), Krasznahorka vára és az Andrassy-mauzóleum is. A sárga, majd a zöld túrajelzéseket követve biztonságosan feljutunk ezekre a magaslatokra.

A Kézművesház beltere

Várhosszúrét számos szálláslehetőséggel várja az idelátogatókat. A Buzgó Vendéglőben például felfrissülést kínál, és elektromos bicikli is kölcsönözhető itt, hogy legyen erőnk megismerni a gömóri térség valamennyi szépségét.

✦ gomorikezmuvesek.sk

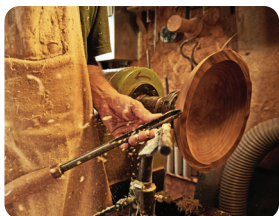
A kézműves bemutatók és esetleges műhelyfoglalkozások csak előzetes megbeszélést követően lehetségesek:

☎ +421 907 234 314

✦ naucnehodniky.eu

✦ buzgobike.sk

Veszverés

Régen az esztergályosok keresett és megbecsült mesteremberek voltak, kezük alól hasznos, széleskörűen felhasználható termékek kerültek ki. Az általuk készített tárgyak még ma, sok év elteltével is azt tükrözik, hogy az esztergályos mesterek valódi szakértelemmel és tudással rendelkeztek, s legjobb tudásuk szerint végezték a mesterségüket. A hagyomány még mindig él, és a mai ügyes kézműves kezek

gyönyörű, különféle mintázatú és formájú fatálatokat varázsolnak, amelyek egyedi jellegűeknek és illatuknak köszönhetően képesek újra összekapcsolni bennünket a természettel és a múlttal. Jöjjön, látogasson el Ön is, Erich Černaj esztergályos veszverési műhelyébe, s próbálja ki a hagyományos fagegmunkálást. Ez a szakavatott esztergályos biztosan segít majd inspirálódni és végigkíséri Önt az alkotási folyamatban. Megmutatja, hogyan lehet egy egyszerű fadarabot praktikus használati tárgyat létrehozni. Olyan tárgyat, amely egyrészt bizonyítja az alkotó kézügyességét, másrészt magán viseli annak egyedi kézjegyét. És talán azt is megmutatja, nem is olyan nehéz életet lehelni egy élettelen fadarabba.

✦ woodpeckeratelier.eu

Jajnekem kézműves sörfözde

Kassa megye délnyugati csücskében, a Szlovák-karszt síkságai között található Gömörpanyit (Gemerská Panica) község, a Jajnekem Brewery sörfözde székhelye. A sörfözde csak nemrég jelent meg a sörfőzdek térképén. A község egyik teljesen hétköznapi épülete nemrégiben hirtelen sörfőzdevé avanszált, s az idelátogatók megkóstolhatják a helyi sörfőzők műhelyéből származó remek nedűt. Egyelőre csak néhány fajta sör készül itt, saját receptúra szerint, de ez a jövőben biztosan változni fog. A cég jövő-

Sajórédei múzeum

beli tervei között szerepel új, egzotikusabb ízvilágú sörök piacra dobása. ill. egy, a saját termékeit kínáló üzlet megnyitása.

✦ jajnekem.com

Sajóréde

Fedezzen fel egy olyan, hegyek között megbúvó falucskát, ahol a hagyományos kézműves tevékenység még mindig a mindennapok szerves részét képezi. A festői Sajóréde lakosai nem felejtették még el őseik hagyományos mestersegeit, a mai rohanó világban és annak ellenére is szeretettel végzik azokat. Így a helyi varróműhelyben még napjainkban is készülnek a színes hímzésekkel és buggyos ujjakkal díszített, jellegzetes sajórédei viseletek. A mesterség így valóban örök életű, hiszen a sajórédei mesterek ügyes kezeinek köszönhetően a népi hagyományok fennmaradnak a jövő generációi számára. Ezért is nyugodtan állíthatjuk, nincs még egy olyan kézműves műhely Szlovákiában, mint a sajórédei.

A községben járva érdemes ellátogatni a tájházként működő kék rönkházba is, ahol megtekin-

hetjük a hagyományos népi kultúra jellegzetes tárgyait és berendezését, ill. belelapozhatunk a falu terjedelmes krónikájába. A község további érdekességei a jellegzetes rönkházai, s érdemes ellátogatni a Szent Mihály arkangyal tiszteletére felszentelt, XVII. századi evangélikus templomba, ahol a felújított freskó alapját túrúval kevert vakolat képezi.

Itt kerül minden éven megrendezésre a hagyományos gömóri népi kultúra legnagyobb ünnepe, a Gömóri Folklorfesztivál is.

A természetjárók a falun áthaladó, 3,5 km hosszú és hét információs táblát tartalmazó tanösvényen fedezhetik fel a környéket. A kalandvágyó túrázók egymászhatják a Gömör-Szepesi-Érchegység (Slovenské rudohorie) legmagasabb csücskét, a Stolicát (1476 m). A csúcsra évente szerveznek túrát, ennek keretében több helyről indulva, egyszerre érnek fel a túrázók, többek között Sajóréde, Felsőhajó (Vyšná Slaná), Kakasalja (Muránska Zdychava) Vereskő (Červená skala) községekből indulva.

✦ rejdova.sk

A Berzétei lovastanya

AGROTURIZMUS

A Berzétei Lovastanya

Gömör természeti szépségeinek bebarangolása után remek pihenőhely a Berzétei Lovastanya. A tanya nemcsak szállást és ellátást biztosít vendégeinek, az érdeklődők a (póni)lovaglást is kipróbálhatják. A legfiatalabb látogatók a mini-állatkertben megegethetik és megsimogathatják a helyi állatokat, ill. az itt szervezett táborokban megtanulhatnak lovagolni. A romantikára vágyókról sem feledkeztek meg a tulajdonosok. Egy pihentető wellness mellett a Szilicei- és a Pelsőci-fennsík szemet gyönyörködtető látványa nyújt kikapcsolódást.

➤ [konskydvor.sk](#)

A Wattani Minifarm Rozsnyórudnán

A Rozsnyó közelében lévő Rozsnyórudnán létesített Wattani farmon megtapasztalhatjuk az ember és a természet, ill. a körülöttünk élő állatok összhangját. Ez különösen a család legkisebb felfedezői, a gyerekek számára lehet izgalmas tapasztalat. A friss levegőn legelésző pónik és a nyugat-afrikai törpejuhok pedig hálásak lesznek egy kis simogatásért és néhány finom falatért. Ezen felül a gyerekek biztosan élvezni fogják a játszótérrel, hogy a természetben, az állatok közelében játszhatnak kedvükre. A farm a nyári szünetekben várja látogatóit. A látogatás előzetes egyeztetést igényel.

☎ +421 907 471 554

📍 [minifarmwattani](#)

A Wattani Minifarm Rozsnyórudnán

A Szilicei-fennsík

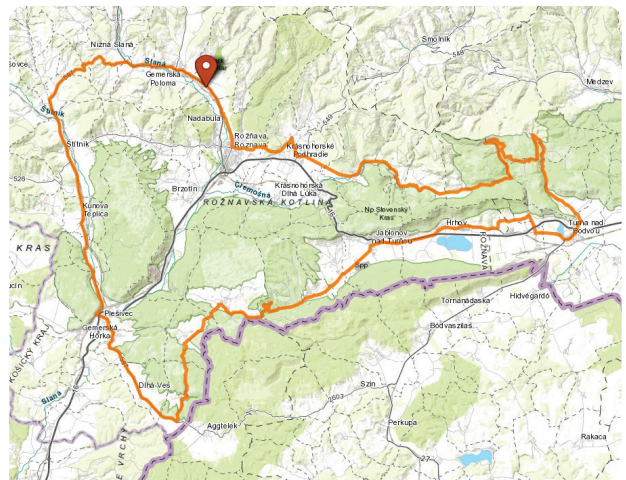
A SZLOVÁK-KARSZT KERÉKPÁRSZTRÁDA

Gömör természeti kincseit két keréken közlekedve is kiélvezhetjük. Ez egy 180 km hosszú, jelölt körút, amely a régió szinte összes vonzó helyszínét összekapcsolja. Mivel az útvonal nem csak közutakon, hanem erdei utakon is áthalad, az útvonal bejárására a hegyikerékpár a legmegfelelőbb eszköz. Barlangok, fennsíkok, érté-

kes kápolnák, falvak és műszaki emlékek – ez mind megközelíthető kerékpárral. Ne feledkezzünk meg azonban a biztonságról, és ne induljunk el egy száll nyári ruhában, a szükséges felszerelés nélkül. A szükséges térképek és útvonaltervek megtalálhatók itt:

➤ [ke.cykloportal.sk](#)

A Szlovák-karszt kerékpársztráda

Oláhpatak

SZUNNYADÓ MŰSZAKI EMLÉKEK

A bányászat Gömör történetének fontos részét képezi. A térség számos pontján máig megtalálhatók az egykor virágzó bányáik nyomai, legyen szó az akkori modernnek számító, a saját korukat megelőző kohókról, tárnákról vagy épp egykor híres vasgyárakról. Ezek ma már – kényszerű sorsukkal megbékélve – örök álmukat alusszák. Mi már csak felidézhetjük egykori nagyságukat, jelentőségüket a helyiek vagy gazdaság szemzőgéből nézve, jó esetben még vehetünk egy utolsó pillantást masszív falaikra. A ma már „csak” műszaki emlékek azonban egykor az embernek köszönhetően működtek, és talán egyszer az embernek köszönhetően újjá is szülehetnek. Az idők változnak, és már itt lenne az ideje, hogy a régi világ helyszíneit – egyedi varázsukkal – a modern világ igényeihez igazítsuk. Erre azonban még várni kell, így egyelőre csak a műszaki emlékek meglátogatásával róhatjuk le tiszteletünket a bányászok és munkájuk előtt.

A Károly kohó

Az első kohót Andrassy Károly 1843-ban építette meg a Sajó és a Dobsina-patak összefolyásánál, Oláhpatak közelében. A közelben két hámor is volt, amelyekben a szeszipar számára gyártottak berendezéseket. A kohó a környező – oláhpataki, sajórédei és felsősajói – bányákból származó vasércet dolgozta fel. Ez a kohó azonban nem maradt fenn.

1868-ban Andrassy Manó, a „vasgróf” javasolta a Salgótarjáni Vasfinomító Társaság létrehozását, azzal a céllal, hogy a vasúti sínek gyártásához szükséges vasra gömri vasérc feldolgozásával tegyenek szert. Ez a döntés és a vasúti közlekedés akkori fellendüléséhez kapcsolódott. A Károly kohó építése 1870-ben fejeződött. Manó gróf apjáról

neveztek el, és mindmáig Európa egyik legjelentősebb történelmi kohójának tartják. Ez egy nyitott aljú, oszlopos szerkezet volt, 28 köbméteres térfogattal és 12 méteres magassággal. A kemence teljesítménye akkora volt, hogy a végtermék csak egy részét dolgozták fel a hámorokban, a többiit feldolgozatlan nyersanyagként eladásra került. 1884-ben 5162 tonna nyersvasat állítottak itt elő.

Andrassy Manó halála után vagyonát fia, Géza örökölte. Ő azonban inkább a politikai karriert választotta. 1907-ben a Károly kohó működését leállították, megkezdődött lassú hanyatlása.

A kohó az Oláhpatak és Dobsina között található, a Sajó felett átívelő hidon átkelve balra térve közelíthető meg. Az úttól néhány száz méterre található, nem lehet nem észrevenni. A kohó azonban nehezen megközelíthető, mivel a környező telteken egy fatelep működik. A kohó épülete romos, a közvetlen környezete rendezetlen.

Az Etelka kohó

Alsósajó község közelében áll ez a női nevet viselő műszaki emlék. Ezt a kohót is gróf Andrassy Manó építtette 1867-ben, mégpedig két régebbi kohó helyén. A kohót edesanyjáról nevezte el, és talán ezért is szebb maga az épület, építészeti megoldásainak köszönhetően kecsesebb benyomást kelt. Az Etelka kohó 1867 és 1907 között működött, a kohászat és a bányászat virágkorában. Az egykor virágzó bányásztársaság emlékét ma már csak a kohó romos épülete őrzi. Jelenleg a „Barbora” egyesület igyekszik megmenteni a kohót és visszaállítani annak 1910 körüli állapotát. A létesítmény zárt területen áll, nem látogatható. Az Etelka kohó csak messziről csodálható meg.

„Na Prielohu” kilátó

Alsósajón járva egy **bányászati magánkiállítás** segítségével is közelebb kerülhetünk a bányászok világához. A gyűjteményben található a fejtéshez használt XVI. századi bányászati eszközök, csákányok, kalapácsok, ékek, ill. különféle gyártóktól származó világítóeszközök, például mécsesek és karbidlámpák. Láthatunk itt régi bányásztérképeket is és gazdag – Alsósajó a Gömör-Szepesi-Érchegység környékéről, ill. a világ különböző helyeiről származó ásványokat tartalmazó – ásványgyűjteményt.

➤ niznaslana.sk/banicko-mineralogicka-expozicia

☎ +421 904 153 642

A grófi jégverem Oláhpatakon

Egy, a hűtőszekrény funkcióját betöltő építmény? Ki hallott már ilyet? Most a saját szemünkkel győződhetünk meg arról, hogy

az emberi találékonyság már a múltban is működött. Az ételpazarlás ugyanis bűn! Gömör ura, Andrassy Manó gróf szenvedélyes utazó, felfedező és újíto, mindezek mellett azonban nagy ínyenc volt, aki Oláhpatakon jégvermet építtetett a vadhús tárolására. Ez egy alacsony – egy meredek lejtő oldalába épített téglalapú épület volt. Bizonyos értelemben egy luxus kivitelű hűtőszekrény volt ez, nagyon alacsony energiafogyasztással. A közeli tavakból behozott és felhalmozott jégnek köszönhetően még a nyári hónapokban is hidegen tartotta a húst.

Az oláhpataki jégverem azonban nemcsak funkcióját, hanem építészeti stílusát tekintve sem mondható átlagosnak. Tetője gúla alakú, az egyiptomi piramisokra emlékeztet. Két szintje hatalmas kövekből épült. Az ókori és a keleti építészet hatása is érvényesül rajta. A jégverem oldalain elhelyezett lépcsőkön közelíthető meg. A bejáratot nézve az embernek olyan érzése van, mintha egy masztaba – ókori egyiptomi sírkamra – előtt állna. A jégverem az oláhpataki Andrassy-kastélytól mintegy 10 percnyi sétára található. Az út egy vasúti töltésen és hídon át vezet, így nem árt az óvatosság. A műemlék közelében egy esőbeálló és egy információs tábla is található.

📍 **N48°46'16" E20°24'32"**

Oláhpaták községben találunk néhány érdekes épületet, ide is érdemes betérni. Ezek közé tartozik a XV. századi evangélikus templom, amelynek értékes oltára 1880-ból származik.

Az **Andrassy-kastély** ma a falu-múzeumnak ad otthont.

A falu közelében található a „**Na Prielohu**” **kilátó**. Ezt – a felújítását követően – 2016-ban nyitották meg. Ide a helyi szövetkezetből vezet a legrövidebb út. Hollétét a 67-es úton elhelyezett tábla jelzi.

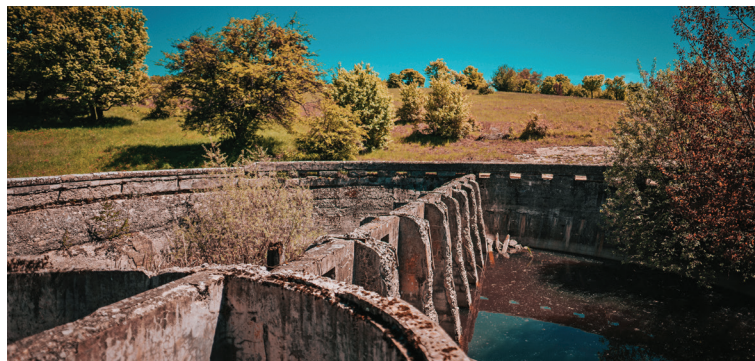
A Serényi-kút

Ez az egyedülálló műszaki emlék a Szlovák-karsztban, a Pelsőci-fennsík egyik

hatalmas rétvén található (752 m). A víztartályt 1913-ban építették, a 20. század eleji hosszan tartó aszály hatására. A fennsíkot akkoriban szarvasmarha legeltetésére használták, és a fent említett aszály miatt a szarvasmarhák száma jelentősen csökkent.

A kút, amelyet egy magyar grófról, az akkori földművelésügyi miniszterrel neveztek el, egy 15 méter átmérőjű és közel 4 méter mély, kör alaprajzú betonszerkezet. Kapacitását tekintve 960 ezer liter víz befogadására volt alkalmas. A létesítmény egy kis völgyben kapott helyet, a keleti oldalán található enyhe, ám terjedelmes lejtő kellően nagy vízgyűjtő területet biztosítson számára. A kút a XX. század végére már elveszítette eredeti funkcióját. A műszaki emlék Pelsőcről a kék, Szalócról és Berzétékőrsről (Hrušná) a sárga, Rekenyeújfaluból a zöld és Csetnekről (Štítnik) a kék túraútvonalakon közelíthető meg.

A Serényi-kút

Nagyszabos és a Nagyszabosi-alagút

Itt tekinthető meg a szlovák népmesék és mondák talán leghíresebb gyűjtőjének, **Pavel Emanuel Dobšinský**nak a szülőháza.

A helyi kiállítás egyáltalán nem csak a fantasztikus történetek kiskorú szerelmeseit érdekelheti. Ellenkezőleg, minden bizonnyal a felnőttek számára is érdekes lehet, például a Dobšinský-mesék különféle nyelvű kiadásai miatt. Az egyik gyűjtemény például az egzotikus kínai nyelven íródott.

Nagyszabos falutól néhány kilométerre rengeteg vadon élő állattal találkozhatunk: farkasokkal, medvékkel, őzekkel, szarvasokkal vagy vaddisznókkal, egyszerűen az összes olyan állattal, amely otthon érzi magát ebben a környezetben. De nem kell megijedni, fából készültek, és a találó **Mesevilág** (Rozprávkařen) nevet viselő ligetben láthatjuk őket. Az állatokon kívül található itt még egy esőbeálló, rönkszékekkel, van itt egy hinta, egy hegyi patakocskas, rajta egy vízi kerék, kis tavacska, s mindezeket egy vízimánó és egy tündér őrzi. A Mesevilág ura pedig a szikla tetején álló betyár, Jánošík szobra.

A Mesevilág a felszín alatt is kincseket rejt. Itt található ugyanis a Nagyszabosi-alagút, más néven a **Homolyka (Homôlka) alatti alagút**, amelyen keresztül eredetileg vonatok közlekedtek volna. Erre azonban soha nem került sor.

Az alagút közelében lévő mesevilágban megelevenednek gyerekkorunk meséinek hősei. A faluból gyalog kb. 20 perc alatt el lehet jutni az alagútig. Ne induljunk viszont el elemlámpa nélkül, hogy a 2,4 km alagúton áthaladva meg tudjuk figyelni az építmény részleteit is. Az alagutat a kalandos lelkületű vándorok nagyjából 45 perc alatt járhatják végig. Mivel az alagút két megye határán található, az alagút végén hirtelen Besztercebánya (Banská Bystrica) megyében találjuk magunkat. Ha folytatjuk utunkat Baráttelke (Magnezitovce) irányában, a tervezett vasútvonal, a Gömör-áttörés egy újabb szakasza vár itt ránk, mégpedig az előző alagútnál rövidebb, 245 m hosszú Koprászi-alagút (Koprášský tunel) és az alig több mint 120 m hosszúságú Koprási-völgyhíd (Koprášský viadukt). Az útvonal mentén és az alagutakon keresztül jelzett kerékpárút vezet.

A martonházi evangélikus templom

A GÓTIKUS ÚT

Gömör szakrális műemlékeit is érdemes felfedezni: látogassunk el a régmúlt titkait őrző gömői templomokba, kápolnába. Az egykori Gömör-Kishont vármegye középkori falfestményeit javasolták az Európai Örökség címre. 2022. június 13-án pedig megszületett a hatalmas sikernek számító döntés, amely értelmében szlovákiai műemlék először kapta meg hivatalosan Európai Örökség címet. Az Európai Bizottság döntése értelmében az egykori Gömör-Kishont vármegye területén átvezető Gótiikus útra felújírt 12 település – Rimabrézó (Rimavské Brezovo), Rimabánya (Rimavská Baňa), Kiéte (Kyjatice), Karaszko (Kraszkovo), Süvete (Šivetice), Kövi (Kameňany), Gömörákos (Rákoš), Hizsnó (Chyžné), Martonháza (Ochtná), Gecelfalva

(Kocelovce), Csetnek, Pelsőc – templomainak középkori falfestményei érdemesek erre a címre. A címmel együtt jár az értékes örökség népszerűsítését és bemutatását célzó tevékenységek szervezésének kötelezettsége is.

Az idelátogatókat különféle tematikus túrák, fesztiválok, kiállítások és koncertek várják.

A tervek között szerepel az egyes műemlékek hozzáférhetőségének javítása is. Az úgynevezett **Csetneki-körút** (Pelsőc, Csetnek, Martonháza, Gecelfalva) a falfestészet mestereinek igazi remekműveit kínálja. A műemlékek megőrzéséért, védelméért és bemutatásáért a Gótiikus Útvonal egyesület felel.

[gotickacesta.sk](#)

A gecelfalvi evangélikus templom

A gecelfalvi augsburgi evangélikus templom a 14. század első feléből származik, és egyedi tetőszerkezetének köszönhetően a környező táj meghatározó építményévé vált. A magas templomtorny földszinti alaprajza négyzet alakú, de az első emelettől számítva már nyolcszögletűre változik.

A külső falak és a boltozat teljes felületét fedő értékes freskók a gömői falfestészet egyik csúcspontját jelentik. A legkiemelkedőbbek közé tartoznak a keresztre feszítés és a sírba tétel jeleneteit ábrázoló monumentális ciklusok, amelyeken az ismeretlen, ma a marthonházi presbitérium mestereként emlegetett művészek sikerült

ábrázolni a három Mária mélyseges szomorúságát és fájdalmat Jézus halálakor. A szondák szerint a templom főhajójában is maradtak fenn freskók, de ezeket még nem sikerült feltárni. A szakértők szerint a freskók valamikor 1400 után keletkeztek. Figyelemre méltó a XIV. századból származó, eredeti gótikus kovácsoltvas ajtó, ill. a főbejárat XVI. század eleji aijtaja. A beltér meghatározó eleme az 1740-ből származó, restaurált barokk oltár és szószék.

Elérhetőség:

Mgr. Emília Velebíróvá, lelkes
☎ +421 911 747 211

A marthonházi evangélikus templom

A pompás, eredetileg román-gótikus stílusban épült épület ma éles kontrasztot alkot az egykor gazdag és híres bányászfalv, Marthon-

A csetneki evangélikus templom

háza környezetével. Az egyhajós, középkori építmény poligonális presbitériummal rendelkezik, s magán hordozza a román, gótikus és barokk stílus elemeit. A beltér művészi szempontból tökéletes és értékes 14. századi freskóin képregényhez hasonlóan tanulmányozhatjuk a különféle bibliai jeleneteket. Különösen figyelemre méltó az Utolsó vacsora bensőséges ábrázolási módja és színvilága. A festményeket 1976 és 1977 között restaurálás céljából vizsgálták meg. A feltárás során kezdték el a Marthonházi presbitérium meszterének nevezni a festmények alkotóját, s őt tartják a gecelfalvi templom- freskók mesterének is. Sokáig úgy gondolták, a templom román stílusban épült, mivel a nyugatra néző tornya román kori ikerablakokkal rendelkezik.

Elérhetőség: Martin Dudás, diakónus, Marthonházi evangélikus gyülekezet (CZ ECAV Ochtiná)

☎ +421 905 874 096

A csetneki evangélikus templom

A csetneki evangélikus templom értékes falfestményeket rejt. A beltérben a lenyűgözően és precízen faragott csillag- és hálóboltozatok alatt sétálva az ember elgondolkodik azon, mi mindenre képes az ember. A több mint 180 négyzetméteren található falfestmények és Szlovákia legrégebbi orgonája igazán autentikus hangulatot teremtenek a templomban. Néhány freskójelenet igazi ritkaságnak számít az adott térségben. A legrégebbi festmények közül fennmaradt az Apokalipszis egy jelenete, a Halál diadala, ahol a Halál fehér lovon vágató lovasként jelenik meg. A templom belsejében különösen

A gecelfalvi evangélikus templom

értékes még az 1454-ből származó gótikus keresztelődemece, valamint azok a reneszánsz-barokk padok, amelyek a híres csetneki céhek tagjait szolgálták. Csetnek községében egy vízivár is található, amelyet 1432-ben a Bebek család építtetett.

Elérhetőség:

Mgr. Jana Ilčíšková, lelkész

☎ +421 907 337 855

A pelsőci református templom

Az eredetileg katolikus – ma a pelsőci református keresztény – egyházhoz tartozó templom egy egyhajós, gótikus stílusú szakrális épület. Eredetileg Szent György tiszteletére szentelték fel. A város központjában található, és a megmaradt, kivételes minőségű freskóinak köszönhetően nemcsak gömöri, hanem szlovákiai viszonylatban is jelentős kulturális műemléknek számít. A templom szentélye sokszögben végződik, és egy északi kápolnával is rendelkezik. Az épület a helyi gótikus építészet kiforrott-

ságáról tanúskodik. A belterében található Bubek (Bebek) László gótikus sírköve is, amely rózsaszín márványból készült. A kápolnát a főhajóval összekötő értékes gótikus portál még impozánsabbá teszi az épületet. A freskókat csak részben sikerült feltárni, bár az alkotások vizsgálata és restaurálása most is folyik. A festmények nagy része a presbitériumban található, a keresztre feszítést és az utolsó vacsorát jelenítik meg. A szakértők arra a következtetésre jutottak, hogy a freskók egy tapasztalt olaszországi mester munkái lehetnek, és a környékbeli templomokban (Csetnek, Martonháza) található hasonló alkotások mintájául szolgáltak. A pelsőci freskók Szlovákia legszebb freskói közé tartoznak. A templomhoz tartozik még az 1748-ból származó különálló harangtorony.

Elérhetőség:

Károly Radácsy, lelkész

☎ +421 58 792 11 13

A történelem és az egyházi épületek iránt érdeklődőknek mindenképp ajánljuk a „rozsnyói körutat”, amely során megtekinthetik a rekenyeújfalui, hárskúti (Lipovník), szalóci, szilicei, berzétei, rozsnyói, marthonházi és henckóci (Henckovce) templomokat.

➔ gotickacesta.sk

A pelsőci református templom

Imrikfalva

A SZLOVÁK PARADICSOM DÉLI RÉSZÉ

A Szlovák Paradicsom Nemzeti Park figyelemre méltó és szigorúan védett területét mély völgyek, masszív hegygerincek és a legszélsebésebb helyeken is elterülő erdőségek jellemzik. Ezeknek köszönhető a Szlovák Paradicsom szépsége és egyedisége.

Azok a természetjárók, akik nem ijednek meg a saját árnyékuktól, biztosan elfogadják a mély szurdokok, meredek lejtők és vonzó túraútvonalak létrákkal és lépcsőkkel tarkított kihívásait. A gömöri régióhoz a Szlovák Paradicsom déli része tartozik, s bár ez a rész sem ismeretlen a turisták számára, a park többi részéhez képest mégis kevésbé látogatott. Háborítatlan romantikus sétákat kínál a **Sztracena-kanyon** (Stratenský kaňon) és a **Gerava-fennsík** (planina Geravy), igazi pihenést az **Imrikfalvi-víztározó** (Palcmanšská Maša), az igényesebb és tapasztaltabb túrázóknak pedig érdemes ellátogatniuk a **Zejmári-szakadékhoz** (Zejmarska roklina), megmászni

a **Holló-sziklát** (Havrania skala) vagy a **Borovniak-csúcsot**.

Érdeemes kicsit megerőltetni magunkat és kipróbálni a nordic walking technikát a túraútvonalak egyikén. Talán nem is tűnik fel mindjárt, de ha megfelelően és jó tempóban használjuk ezt a módszert és így gyalogolunk, a test izmainak majdnem 90%-át megmozgatjuk és számos egészségügyi előnyre is szert teszünk. Ezt a gyaloglási módszert négy, Sztracena község környékét átszelő túraútvonalon is alkalmazhatjuk. A nordic walking technikát alkalmazva áthaladhatunk a Sztracenai-kanyonon, a Sztracenai Fűrésztelepen (Stratenská píla), a Kis- és Nagy- Zajf völgyeken (Veľké a Malé Zajfy) átvezető túraútvonalakon, ill. a békés Gerava-fennsíkon. A nordic walking elsajátításában a Dobsinai Sportklub (ŠK Dobšiná) oktatói is a segítségünkre lehetnek.

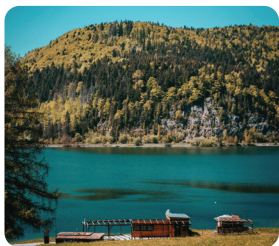
➔ vraji.sk/nordic-walking

➔ skdobsina.sk

A Dobsinai-domb

Az Imrikfalvi-víztározó

Az Imrikfalvi-víztározó a Szlovák Paradicsom legnagyobb és legismertebb víztározója. A Gölnic (Hnilec) folyó völgyében, Imrikfalva (Dedinky) község közelében található. A part mentén szállások, éttermek és sportszolgáltatások – vízibicikli-, kajak-, csónak és paddleboard-kölcsönzők – változatos kínálata várja az ide látogatókat. Szabadidőnket itt horgászással, kellemes sétával vagy a környéken tett túrákkal tölthetjük el.

Amennyiben valaki inkább elkerülné a zsúfolt helyeket, mint például a víztározót és a partot, kipróbálhatja az oktató által vezetett szikla- vagy jégfalmászást.

És mivel ez Szlovákia leghidegebb víztározója, egyre gyakrabban keresik fel a jeges úszás szerelmesei. Vacogó fogak és az egész testet átjáró didergés... Van hozzá bátorsága?

Vízibicikli-, kajak- és csónakkölcsönző: R. Tökölý

+421 918 591 702

Turisztikai Információs Iroda, ill. sportfelszerelés-, hegyibicikli-, paddleboard-kölcsönző, valamint sí- és hegyászóiskola

alexski.sk

+421 905 356 540

A Dobsinai-jégbarlang

Fedezze fel ezt a mesebeli jégbirodalmat, és lépjen be a Dobsinai-jégbarlangba, a világ egyik legjelentősebb jégbarlangjába. 2000 óta az UNESCO világörökségi helyszíne. A Szlovák Paradicsom Nemzeti Park délnyugati szélén található. A barlangot 1870-ben fedezte fel Ruffíny Jenő, és egy évvel később nyitották meg a nagyközönség előtt. A barlangot 1887-ben áramosították, így a világ egyik első elektromosan megvilágított barlangja lett. A látogatható szakasz hossza – 43 m szintemelkedéssel – 515 m,

megtekintése körülbelül 30 percet vesz igénybe. A barlangban a hőmérséklet legfeljebb 0,5 °C, így a látogatóknak még nyáron is szükségük van melegebb ruházatra. Mellesleg, a jég vastagsága a Nagy-teremben (Vel'ká sieň) akár 26,5 m is lehet.

A barlang megtekintése előtt el kell érniük a barlang bejáratát. A 30 perces útvonalat pihenőpádok és – a barlangot, valamint annak élővilágát bemutató – oktatóablák teszik kellemesebbé. Kár kihagyni a „Tarzania Dobsinka” kötélpályát, ahol a fák koronájában rejtőzõ kötélpályákon ügyeskedhetnek kicsik és nagyok egyaránt. Utunk elején vagy a visszauton pedig a helyi bisztróban fogyaszthatunk némi harapnivalót, ill. találhatunk szállást a bisztró mellett található rönkházban.

ssj.sk

tarzania.sk/ostra-skala

skdobsina.sk/bistroubytovanie

Farm az Éles-szikla lábánál

A Dobsinai-jégbarlang közelében, lenyűgöző szépségű természeti környezetben található ez a farm. Berendezése a vadnyugat hangulatát idézi, a hangulatos szobák biztosítják a szükséges kényelmet mind a romantikus hétvégére vágyó pároknak, mind a kisgyermekes családoknak. A vadnyugati hangulatot még inkább megtapasztalhatjuk, ha egy indián sátorban (teepee-ben) vagy egy igazi lovasszekerben szállunk meg. És ha már vadnyugat, lovakkal és tehennel az igazi! Mindenből lehet cowboy. Egy tapasztalt oktató felügyelete

Farm a Hegyes-kő lábánál

A Garamfő melletti „Chmarošský viadukt” völgyhíd

mellett nyeregbe pattanhatunk, és szabadon vágtaázhatunk a környező erdőkben. A helyi konyha különféle szezonális specialitásokat kínál, és az estét egy táborni melegénél élvezhetjük.

ranc-ladova.sk

Dobsina

Dobsina – ez a mély völgyben, a Gömör-Szepesi-Érchegység és a Szlovák Paradicsom Nemzeti Park határán elterülő régi bányaváros – kitűnő turistacélpont

egy gyönyörű természetvédelmi területen. A Garamfő melletti „Chmarošský viadukt” völgyhíd Jól ismert például a Dobsinai-domb a csodálatos, magas kilátóval, valamint a domb nevét viselő, évente megrendezett autóverseny.

A Dobsinai-dombon (974 m) át kanyarog az út Dobsináról Imrikfalvára, alatta pedig egy pihenőhely található, ahonnan gyönyörű körpanoráma tárul elénk Gömör-Szepesi-Érchegységre, a Szlovák Paradicsomra, az Imrikfalvi-víztorozóra és a dobsinai völgyre is. A domb több pontja is nagyszerű kilátópontként szolgál.

A Dobsinai dombra a Farkas-völgyet (Vlčia dolina) érintve Dobsina központjából – a Tri ruže (Három róza) étteremtől induló, majd a Hnilecká utca mentén haladó tanösvényen juthatunk el.

Sztracena

Depot Café

A Garamfő melletti „Chmarošský viadukt” völgyhíd

A „Chmarošský viadukt” néven ismert völgyhíd Szlovákia egyik legszebb műszaki emléke. Ez egy 18 méter magas, kilenclyukú, téglából épült vasúti híd, amely mintha mindig is a táj része lett volna. A völgyhíd látványa a piros jelzésű turistaútról élvezhető legjobban. Ez az útvonal a garamfői (Telgárt) „Telgárt Penzió” vasúti megállóhelyről vezet a Garam, Szlovákia második leghosszabb folyójának forrásához. A túra hossza 1,8 km. Ugyanezen a vasútvonalon, Garamfő község előtt a vasúti sínek egy hurok alakú alagútba torkollnak, amelynek szintkülönbsége eléri a 31 métert. Ezért nevezték el ezt a műszaki emléket Telgárt-huroknak.

Depot Café

Egy kávé három nemzeti park határán? Igen! Sőt, egy használaton kívüli régi vasúti kocsi-ban, ahonnan lenyűgöző kilátás nyílik a híres műszaki emlékre, a „Chmarošský viadukt” völgyhídra, amely Garamfő talán legfotogénebb helye és egyben az éltető természet ember alkotta kapuja. A kávézó belső terének egyedi hangulatáról számos történelmi emlék és a vagon falai mentén körbefutó modellvasút gondoskodik.

depocefetelgart.sk

Depot Café

A szepespataki Mraznica síközpont

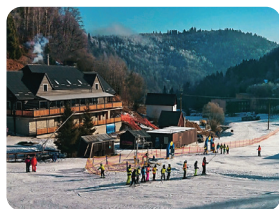
SÍKÖZPONTOK

Fedezze fel az érintetlen sífutópályákat, tapasztalja meg a síközpontok egyedi hangulatát: a havat, a sielést, a friss levegőt, a gyönyörű kilátást – mindezt sorban állás nélkül.

A 30 x 15 méteres hűtött fedett jégpályán a nyilvános korcsolyázásra meghatározott időpontokban, kétórás időközönként van lehetőség.

➤ scm.sk

A szepespataki Mraznica síközpont

A Mraznica síközpontban található sípálya egyaránt alkalmas a kezdő és haladó síelők számára. A síközpontban három sífelvonó található, a leghosszabb sípálya 1650 m hosszú. A síközpontban sílécek és snowboardok kölcsönözhetőek, ezen felül értékmegőrző, síszerviz, síiskola és -óvoda is várja az ide látogatókat. A főszezonban, kivélasztott napokon az éjszakai síelés hangulatát is megtapasztalhatják. Ezen kívül kipróbálhatják, mennyire jól csúszik a korcsolyájuk a kristálytiszta jégen.

A „Grajnár” sífutóközpont

A Grajnár síközpont 5 db, különféle hosszúságú sífutópályával várja látogatóit. Ezek közül a legrövidebb 3 km, a leghosszabb pedig 13 km. A sífutópálya kiindulópontja a Mraznica síközpont sífelvonójának csúcscsillomása.

➤ grajnar.sk

A „Ski Mlynky Gugel” síközpont

A Szlovák Paradicsom legnagyobb síközpontja a Kruhová hegy északi lejtőin található. A síközpont 6 db műhavas pályával és 3 db, 1350 fő/óra kapacitású sífelvonóval várja a látogatókat. A leghosszabb sípályája 1400 méter hosszú.

A sípálya közelében síkölcsönző, síszerviz és egy büfé is található. A központban sí- és snowboard-oktatás is igénybe vehető.

➤ skimlynky.eu

A „Mlynky – Biele Vody” Síközpont

A központ 2 db, 1180 fő/óra kapacitású sífelvonóval várja a látogatókat. A sítérek különösen alkalmas kisgyermekes családok, kezdők és nem túl igényes síelők számára. A sípálya hossza 450 méter. A pályát a megfelelő hómennyiség eléréséhez hóágyúval lövik, s naponta ellenőrzik. Természetesen, van itt kávézó, síszerviz és síkölcsönző is.

➤ skimlynky.sk

A Dobsinai-jégbarlang melletti sífutóközpont

A Dobsinai jégbarlang körül található sífutópályák kihasználják a világhírű barlang bejáratának közvetlen közelében lévő kiszélesedett völgy természetes adottságait. A pályák a Samelova dolka nevű völgy szája felé vezet a réten és az Éles szikla (Ostrá skala) természetvédelmi terület

déli és délnyugati részén lévő legelőkön vezetnek. A különféle hosszúságú pályák egységes rendszert alkotnak. A leghosszabb pályán (4,5 km) belül vannak még további, rövidebb körpályák is vannak, ezek hossza 2,4 km, 2,8 km,

ill. 3,5 km. A rajt-, ill. célpontnál álló pavilonban megpihenhetünk, lepakolhatjuk a dolgainkat, újrawaxolhatjuk sílécünket. A pavilonnál elhelyezett információs táblán megtalálható a sípályák térképe is.

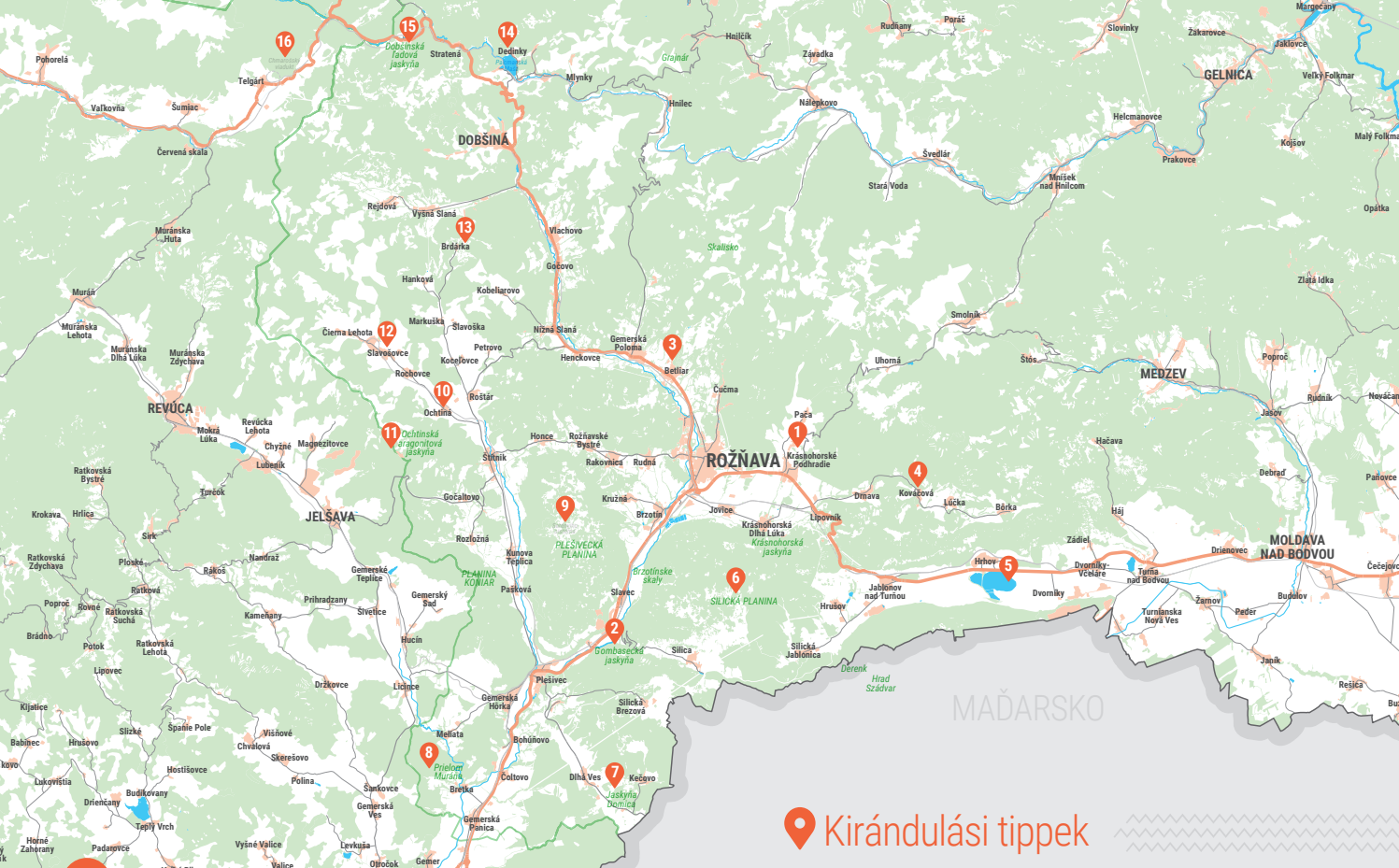
➤ nabezky.sk ➤ vraji.sk

A felsősajói (Vyšná Slaná) „Július” szabadidő- és síközpont

A Rőcei-hegység legmagasabb dombjának, a Nagy Radzimnak (Veľký Radzim) a lábánál található síközpontban két felvonó és egy 1100 m hosszú, karbantartott pálya található. A síközpontban sífelszerelés is kölcsönözhető, a Radzim menedékház pedig frissítőekkel várja a síelőket. Az ide látogatók a nyári hónapokban is sportolhatnak. Van itt úszómedence, röplabda- és focipálya, teniszpályák és egy tűzhely is, esőbeállóval.

➤ julius.sk

Helyszín

SZLOVÁKIA

Bratislava

KASSA
MEGYE

KOŠICE

GÖMÖR

Kirándulási tipp

1 Krasznahorka vára

2 A Gombaszögi-barlang

3 A betleri kastély

4 A kiskovácsvá-gási vízimalom

5 A tomagörgői halastavak

6 A Szilicei-fennsík

7 A Domica barlang

8 A Murány-áttörés

9 A Serényi-kút

10 A martonházi evangélikus templom

11 A Martonházi-aragonitbarlang

12 A Nagyszabosi-alagút

13 A Berdárka község

14 A Zimkálvi víztározó

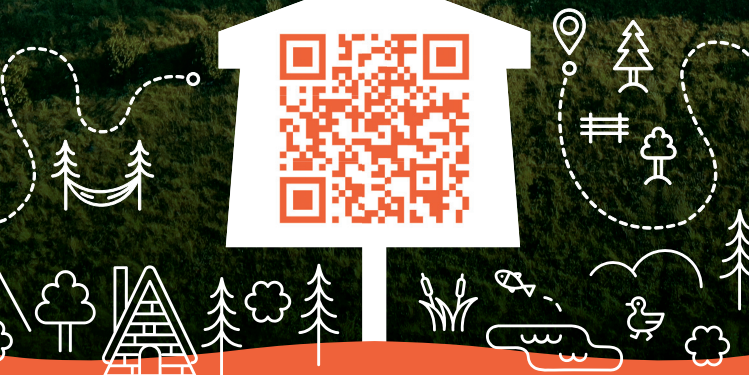
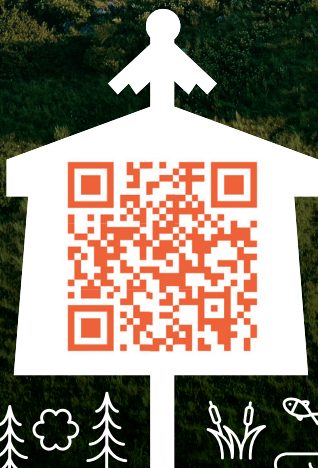
15 A Dobšiná-jégbarlang

16 A „Chmarosský viadukt” völgyhíd

KRAJ SVETA

KOŠICKÝ SVETOVÝ KRAJ

WWW.KRAJSVETA.SK